

PERIODICH SATIRICH,
 HUMORISTICH, IDEJESTIVET I DITSEBARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MELCIOR DE PALAU.

L' exércit. enciclopédich
 de l' actual generació,
 li ha fet lloch entre sas filas,
 celebrant sa ilustració.

Es un inginyer, de mérit,
 un excelent advocat
 y un poeta originalíssim,
 armoniós y delicat.

LAS GABIAS PARADORAS.

Mentres la Exposició Universal de Barcelona ha sigut un negoci purament particular, m' hi abtingut de ficarhi basa, per alló que diu lo ditxo: «Lo que no 's cou per tú déixaho cremar.»

Pero avuy se tracta de un assumpto de caràcter públich, desde l' instant que l' Ajuntament hi ha caygut de péus, acceptantne la responsabilitat moral y material, y en aquest concepte tinch lo dret y hasta 'l deber d' intervenirhi, may siga sinó per alló que diuben las llosas de mármorel colocadas en casi tots los caminals del Parque:

«Estos jardines son propiedad de los barcelonenses. A ellos interesa, etc., etc.»

L' Exposició es ja propietat de tots. Tots los que contribuim á las cargas del Ajuntament; tots los que satisfém l' impost dels consums; en una paraula, tots los barcelonins sens' escepció, hem adquirit lo dret indiscutible de pegarhi cullerada.

Y jo, ab permís de vostés, comensaré per enarrarme ab l' única persona que, sense ser barceloní, se n' endurá, entremitj de tot aquest embull, la gloria y 'ls quartos. Me refereixo al Sr. Serrano Casanova.

Comensém per lo primer.

Quan lo Sr. Serrano vá tenir ben concebut lo projecte, 's presentá á Barcelona y reuni á la premsa á can Martin. Jo que no 'l coneixia sinó de nom, com á director de la *Gazette des touristes*, ignorant per complert sas aventuras y sos miracles, vaig acceptar lo convit.

En aquella ocasió vá exposar lo seu pensament. ¡Una gran idea! Disposava de no sè quants millions, de manera que á Barcelona l' Exposició no havia de costarli un xavo. Ell no desitjava ni necessitava sinó l' apoyo moral dels barcelonins, l'

apoyo moral del Ajuntament, l'apoyo moral de la premsa, res més que l'apoyo moral.

¿Cóm negarli una cosa tant senzilla... y sobre tot tant barata?

Naturalment, se li vá prometre y se li vá atenir.

Apelo al recort de tots los companys de premsa: ni ell vá demanar altra cosa, ni se li vá oferir res més.

Pochs días després de aquest acte, vaig saber que 'l director de la *Gazette des touristes*, era un carlí de armes tomar, un tremendo que havia fet sas campanyas en Catalunya.

Van explicarme que á París sostenia contínues relacions ab los emigrats carlistas; que era un home d'empresa que no 's parava en barras; y que la famosa *Gazette des touristes*, periódich sense lectors, no era més que una bandera de negocis.

¡Director de un periódich de París, ab ribets de internacional! Aixó vesteix molt, mirat desde Barcelona, y al cap de vall no costa més que vuit ó deu duros d'impremta cada número.

—Pero ¿y 'ls milions de que disposa? vaig preguntar ab tota candidés.

—Ríguissen. ¿Los tè vosté?

—No.

—Donchs, lo mateix ell.

—No obstant, ell parla de una societat constituída al objecte de explotar la Exposició Universal de Barcelona.

—Fugi d'aquí. ¿Créu vosté que las anguilas crien péls?

—Nó senyor.

—Donchs figuris que 's constituís una societat per l'exploració de péls d'anguila.

—Pero una Exposició...

—Vaja, home. no siga criatura. Fins ara no se 'n ha celebrat una que haja saldat ab benefici. Las de París, las de Londres, la de Viena, la de Amsterdám, la de Turin, en una paraula, totas sense escepció, no han produhit més que pérduas considerables, compensadas en part per la ventatja que l'afluencia de forasters ha produhit á la ciutat que las ha celebradas. ¿Y vol vosté que 'l senyor Serrano, encare que disposés de alguns fondos, vingués á sacrificarlos aquí, en benefici exclussiu de Barcelona?

—Llavors, no comprench aquest home qué 's proposa.

—Ja ho anirá veyent.

Y en efecte, ja está vist.

L'antich secretari de 'n Savalls, gallego per anyadidura, vá coneixe que á Barcelona hi havia una mina per explotar.

¿Una mina d'or, de plata, de coure, de ferro, de zinc?

No senyors. una mina de vanitat.

La vanitat de D. Francisco de Paula es inconmensurable: aixó tothom ho sab.

Pero 'l director de la *Gazette des touristes*, ab un cop d'ull de carlista, avesat á campársela per la montanya, vá dir:—«Entretinguém los ocis de la pau de una manera profitosa.»

Y vá tenir habilitat suficient per fer ballar l'aygua davant dels ulls de D. Francisco de Paula. Parlarli de una Exposició Universal era cop segur: assegurarli que se celebraría baix los seus auspícis, ferli compendre que las nacions extrangeras vindrían á contemplar assombradas las monumentals patillas del Hausmann barceloní,

equivalia á trobarli 'l punt sensible de las pessigollas

D. Francisco, al sentirlo, 's desfeya de gust.

Y considerant que Barcelona no sería menos que París, que Londres, que Viena y que Filadelfia, vá exclamar:

—Sr. Serrano, conti ab mí.

Van comensarse las obras; ¡pero de quina manera!

Quatre pals, mitja dotzena d'embans, una collecció de gabias ridículs... Y D. Francisco cada día més entussiasmat, sense pensar m's qu' en la Exposició, sense veure més que 'l día ansiat de inaugurarla ab un d'aquells discursos empedrats de superlatius, ab que suplir la pobresa del projecte.

—La Exposició podrá ser raquítica; pero 'l discurs d'inauguració resultarà grandiosíssim.

«Cada Alcalde con su tema.»

Lo Sr. Serrano, apelant al crédito, anava plantant estacas. Hi ha qui suposa que un cert gendre de un tinent d'arcalde vá adelantarli alguns fondos y desde llavors lo projecte ja vá contar ab dos influencias poderosas dintre del Ajuntament: la del Arcalde y la del tinent d'arcalde.

«Con dos ruedas anda un carro», diuhen los castellans.

Pero 'l carro de l'Exposició vá tornar á encallarse. S'havían acabat los fondos.

L'Ajuntament, sempre generós, acordá subvencionar al Sr. Serrano y retornarli 'l dipòsit que havia fet com á garantia del compliment de sos compromisos.

—Tingui, van dirli, compri uns quants taulons.

Nou período d'activitat, seguit de un nou encallament.

«Cuesta mucho hinchar un perro»

—Ara entro jo, vá dir D. Francisco

Y en alas de la locomotora, cap á Madrit falta arcalde, á veure si dormen.

Lo que n'ha tret de Madrit ja ho sab Barcelona: l'obligació de tornar al Estat l'anticipo que 's digna ferli 'l govern, per treure'l d'anguinas. A imitació dels calaveras qu' en un moment d'apuro suscriuhen crédits, ignorant si tindrán medis de satisfacerlos. D. Francisco, que no tè més passió que la de lluhirse, acaba de acceptar á ulls cluchs una obligació onerosíssima, á cárrech del presupuesto municipal.

Pero en fi, la Pubilla paga.

Ja tením diners. Es més, ja casi 'ls tením distribuïts.

¡Y com deu riure 'l Sr. Serrano Casanova!

Quan anava ab en Savalls, havia de guanyarlos exposant la pell y sempre ab un ay al cor.

Ara en cambi 'ls hi portan á casa.

L'últim acort del Ajuntament faria riure, si no fos Barcelona qui tindrà de pagar las conseqüencias.

Al Sr. Serrano Casanova se 'l relleva de tota responsabilitat: lo projecte d'Exposició Universal passa á ser patrimoni exclussiu del Ajuntament.

Al Sr. Serrano Casanova se li compran las obras que porta realizadas: los périts fixarán lo valor de las mateixas. Prompte sabrém lo que valen, ó més ben dit lo que 'ns costan las entenas y 'ls embans del Parque.

Al Sr. Serrano Casanova se 'l nombra ademés director de la Exposició Universal, ab lo sou que

se serveixi senyalarli la Junta al efecte reconstituhida.

Jo crech que l' acort del Ajuntament podia formularse de una manera més senzilla:

«Al Sr. Serrano Casanova se li fan entrega dels 4 milions de pessetas concedidas pèl govern á titol d' anticipo: se desmontan las gabias del Par- que que avuy ja son gabias paradoras, se fá imprimir lo discurs que hauria pronunciat D. Francisco en l' acte de l' inauguraciò y cada hu se 'n torna á casa sèia.»

Formulat aixís l' acort, fins crech que Barcelona hi guanyaria.

Tal es l' historia de la famosa Exposició Universal, en la qual, segons diuhen, ja hi tenim l' honra empenyada.

Vulga Déu que á més de l' honra no tinguém també d' empenyarnos'hi 'l catre.

L' ex-secretari de 'n Savalls es qui ha guanyat la partida.

Are veig que tenia rahò aquell que 'm deya:

—Ja ho anirà veyent.

Y en mitj de tot ¿per qué negarho? lo que 'm sab més greu es que aquest socio que avuy s' ha tret la boyna per posarse Barcelona per montera, siga un gallego.

P. DEL O.

D' ARRÓS.

Ja m' hi jugaria qualsevol cosa que 'n Fontrodona ha girat la cara.

Nò, don Ignaci; no vaig á parlar del arrós al que vosté rendeix tan fervorós culto: estigui descansat. Quan me proposi tocar arrós d' aquesta especie, ja 'l cridaré.

L' arrós que ara tinch entre mans, es aquest arrós moral, avuy tan en boga, que equival á gratis, de franch, de guagua, de valdivia y altres y altres mots pèl istil.

¿Comprén?...

¡D' arrós!

¿Qui va inventarla aquesta frasse?

Sens duple seria un valenciá. Com allá l' arrós fa guanyar la vida á tanta gent, algun *ché* que no devia sapiguer explicar prou clar cóm vivia per sortir del pas y cubrir l' expedient, deuria contestar als que li preguntavan:

—¡Pues de qué voléu que visca! D' arrós.—

La resposta va fer fortuna, y, apoderantse d' ella la fama, va donar la volta al món ab tanta rapidés, que avuy no hi ha ningú que ignori lo que vol dir d' arrós.

Especialment los que hi viuhén.

Y encara més los que hi han de mantenir á algú.

—Fulano—diu un amich á un semblant sèu— dissapte s' inaugura 'l *Cassino romántich*.

—Me 'n alegro extraordinariament.

—Suposo que vindrás.

—Mal suposat.

—Hi haurá lectura de poesías... y versos.

—Pitjor que pitjor.

—Y ball...

—¡Menos!

—Y refresch...

—Això, encare... ¡pero déu resultar molt car!

—¡Cá, home! Als amichs com tú, se 'ls admet d' arrós.

—¡Ah! D' aquesta manera, conta ab mí.—

Tractantse d' anar á algun puesto d' arrós, ningú fa l' orni.

Per xó hi ha tanta concurrencia en tots los espectacles que 's donan al ayre libre.

Si s' anuncia l' arribada d' algú, ni que sigui en Rius y Taulet, lo públich hi vessa.

Si 's fa una professò, pèls carrers no 's pot donar un pas.

Si 's dona una serenata, los músichs que han de tocar ni saben hont colocalse.

A las iglesias hi ha gent per xó.

Pero ja veurán: que probin de fer pagar un xavo per entrarhi, y 'ls capellans haurán de dir la missa solets.

Jo coneixia un americano, fill de Solsona, que havia tornat d' América ab lo extrictament necessari per viure ab la més espantosa economia, que 's dedicava á divertirse d' arrós, valentse de tots los medis imaginables.

Y s' ho havia arreglat de tal manera, que exceptuant lo quarto que tenia rellogat, la roba que malmestia y la teca de la fonda, no gastava diners per res més... perque ja no n' hi quedava cap.

Fumava explotant als coneguts.

Bevia si 'l convidavan.

Preuia café quan algun amich li pagava.

Y si 'l veyan en un teatro, ja podian suposar que l' arrós hi jugava un gran paper.

Un dels puestos que m' s solia concorre, era un circul humorístich hont s' hi ballava, s' hi cantava y s' hi representavan comedias.

Lo nostre americano era la víctima de varios joves que sempre se 'l prenien pèl sí u compte.

Li feyan fer jochs de prendas que 'l posavan en ridícul.

L' obligavan á servir de secretari en certas combinacions de prestidigitaciò, que casi sempre acabavan embrutantli la cara ab fum d' estampa ó mullantlo com un musclo.

Li donavan papers desayrats en las comedias que representavan.

Y més de quatre vegadas, jugant, jugant, li inflavan la cara y l' infelis sortia del cassino fet una llástima.

Però l' home s' aconsolava fàcilment.

¿Cóm que hi entrava d' arrós!

Lo desitj de fer cosas d' arrós posa á molts personas en lo cas de cometre una pila d' extravagancias.

Perque 'ls arrossayres son gent que no 's deturan ab res ni per res.

No bellugarán péu ni cama per obtenir una cosa utilíssima que haja de costarlos un ral; pero pujarán y baixarán montanyas y 's precipitarán d' un quart pis al carrer, per pescar gratis qualsevol bestiesa.

Y molts vegadas los passa lo mateix que á aquell infelis, que per estalviarse un ral de petxinas d' un arrós que volia fer, va anar á mar á buscarne, y després de passarhi tot lo dematí, furgant com un camállich, no va trobar més que tres petxinas, y en cambi va perdre una sabata y la gorra.

—¡Ditxós vosté qu' és periodista!—m' ha dit algun cop un d' aquestos tipos que van á cassa de gangas.

—¡Y aixó! ¿per qué?

—Perque tot ho tenen d' arrós. Entren per

tots los teatros ab *pase*; cada dia reben convits per banquetes é inauguracions; tothom los fa regalos; tothom los envia obsequis: avuy van aqui, demá han d' anar allá, demá passat á un altre puesto... ¡Aixó si qu' es viure!

—¿De veras?... ¿Per qué no 's posa á periodista vostè, pues?

—Perque sento á dir que devegadas los portan á la presò.

—¡Oh, no vol dir res! Tambè 'ns hi portan d' arrós.—

Pero no 'l puch convence de cap manera: 'l perill l' espanta.

Y es natural: l' arrós afanyat, ja deixa de ser arrós; sembla ranxo de quartel.

Sobre aquest assumpto vareig sentir una vegada una frase epigramática deliciosa.

Eran un jove y una senyoreta, y 's parlava de la moderna perfumeria.

ELLA.—Créguim; respecte á essencias, no hi ha cap perill, perque, encare que las falsifiquin, no poden resultar nocivas... ¡Pero ab lo demès!... ¡ay, ay, ay!

ELL.—¡Ah! ¿Hasta en aixó hi ha falsificacions?

ELLA.—¡Y tal! Per xó s' ha d' anar ab cuydado; sobre tot ab los polvos.

ELL.—¡Ja ho crech! (*Ab intenció*). Y ara que parla de polvos, ¿quins son los que li agradan més á vostè.

ELLA.—¿A mí? 'Ls d' arrós.

ELL.—(*Ab molta naturalitat*).—A mí també.

A. MARCH.

LIBRE DE LES SET SEBETES. (*)

DELS HOMENS É DE LES SEBES LURS.

(CONTINUACIÓ **)

IV.—SEBA DE GOVERN.

RISTOFANES, lo primer poeta cómic de Grecia, n' ha parlat, en sa famosa comedia *Los Cavallers*, d' aquesta manera:

Demòstenes.—Serás gran, perque ets un murrí sens vergonya.

Lo tocinayre.—Mes jo no 'm crech digne de governar.

Demòstenes.—¡Y ara! ¿Per qué? ¿Tant bona opinió tens de tu mateix? Veyam. ¿Ets de naxença illustre?

Lo tocinayre.—Al contrari.

Demòstenes.—¿Qué més vols? Tot t' ajuda.

Lo tocinayre.—No he anat may á estudi: no mes sé llegir, é encara molt malament.

Demòstenes.—¿Veus? Açó hi es de massa Valria més que

no 'n sabesses gens.

* Il·lustració de *Apeles Mestres*.

** Véjine los números 429 y 430.

De lavors á ençá res ha mudat, é be podem creure que no mudarà aytampoch d' ací avant. Es cosa probada que quant alcú no sap res, ne serveix per res, ne vol fer res, tot seguit l' hi entra la seba de menarho tot. Qui may ha sabut á si mateix dirigir-se, troba pla dirigir als altres. Aquell qui sa propia casa no sap governar, creuse bo pera governar la de tots. Advocat, ne notari, ne clergue no pot esser aquell qui no ha fet ne probat sos estudis com en les constitucions de Catalunya ordonat se troba. Mes jurat, cónsol, paher, é encara batle, é fins veguer é síndich en Corts son officis per los quals gayre be tothom se creu apte, jatsia que hajan mester gran saviesa, discreció é experiéncia.

E un colp allí ¡si 'n voleu de ximpleses é ciris trencats que destorben la reposada deliberació del estament é d' intrigues de mala ley pera fer donar á sos parents officis ben retribuïts fins que ni un sens colocació romangue!

Un jorn d' estiu que l' oratje n' aturá en la montanya, 'm donaren hospitalaria acullida en un

monestir que no vull anomenar, é 'l pare Prior que era prou amich meu, feume entrar en sa celda é 'm digué:

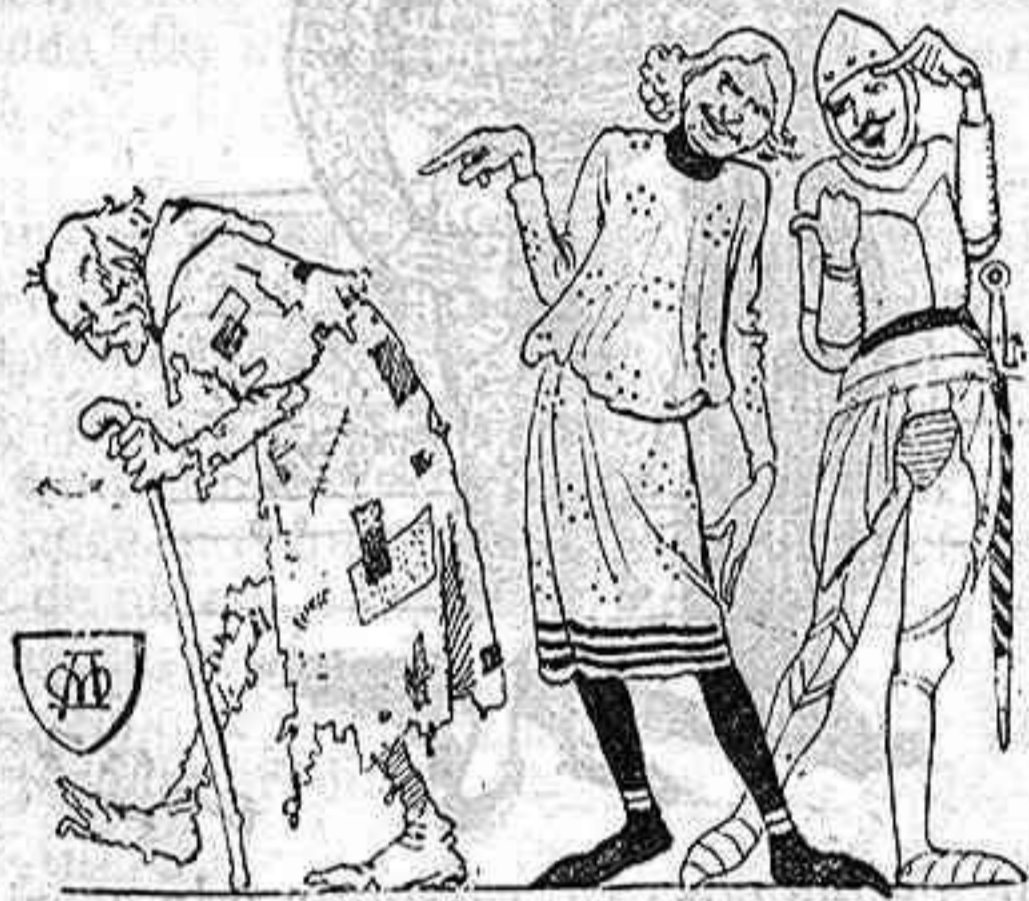
—Vos que sou tan aymador de coses extraordinaries, deuriau llegir aquest document que teniam recondit en l' arxiu é que s' ha trobat tot brut de pols é trenyines al fons d' un armari.

Me 'l doná, é en bona veritat no sé pas si fou per les coses tan esgarrifoses que deya, ó per causa dels trons é llamps que feyen mentres llegia; mes lo cert es que m' entrá una suhor molt freda, com d' agonia, é que may més m' he pogut

traure del cap la mala estona que 'm feu passar aquella profecia.

Los primers fulls s' havian esqueixat é no hi eran. Lo començament deya d' aquesta manera:

«E 'ls catalans donaran se vergonya de parlar catalá, é tindrán una veritable mania d' enrahonar é scriure en castellá. E ho faran molt malament. E 'ls Reys que hi haurá lavors serán de tal mena que no governarán. ans altres ho farán per els. E quant tothom rondinará, 'l Rey los farà de resposta:—*Fillets, no sé qué dirvos: no 'm vingueu ab llástimes, que no puch ferhi res. ¿No veyeu que so 'l Rey?...* E la Còrt de Catalunya será morta, é tots los pobles d' Espanya enviarán lurs síndichs á un loch ahont será 'l més volgut aquell qui més hores xarre sens tocar en-loch. Aquell qui parle dels interesses de la terra será axis menyspreat com si fos beneyt, é recordar les glories de s' antigor dirán que es ximpleria, é punit com un crim lo desitg de ressucitarles..... Tothom voldrá manar é ferse rich depressa é divertir-se molt é trevallar poch. Quant arrive á vell l' home de be, los esquilats de clatell. se farán l' ullet mostrant son trajo apedassat é dihent:—*¡Po-*

bre home! no s' ha sabut entendre. Ço es, no ha sabut fer frau en l' Aduana, ne moneda falsa, ne estafes; ne donar entenent als talossos que savia governar molt be perque 'l fessen home é pogués omplirse les butxaques...»

¡Valguem Madona Santa Maria! Si aquesta es la sort malestruga que Deus reserva á la nostra terra, més val mil vegades que un terratrémol l' ensorre.

V. — SEBA DE MATRIMONI.

LBERA NOS Domine. Aquell qui l' agafa de veres be pot dir que ha begut oli. Es com una fallera ó passió desordenada que 'ns pren de cop é volta com ratxa de vent á la fulla, é 'ns tomba 'l cervell é... bona nit é bon hora.

Les fembres casadores coneixen á tir de balista quant l' home es pres d' aquesta febre é no 'l deixan escapar. La primera que s' en adona es la benhaurada. Ho diu á casa, 's posa 'l perany, é entre la donzelleta, 'l germá é la vella, 'l voltan, l' entortolligan, é

quant pot esbufegar é ovrir la vista, ja ha fet á tots, ja ha dit: *si pare.* é acabat Amen Jesus, derrera la porta hi ha un fus.

Es dir, no. Derrera la porta hi ha la sogra. ¡La sogra! un sér que no fou classificat per Plini, ne será may del tot conegut, encara que fins á la fi del mon tots los filosops escriguen grossos volums pera descriure sa malvestat é astucia. No fora res casarse ab una dona... ne ab dues. Lo que esborrona es la tasca de complaure á la dona é á sa mare.

Perque ab aquesta may tindréu rahó. Si no passejeu ne vos divertiú sinó ab la vostra muller, la sogra dirá:—¡Quin doneta! ¡sempre cusit á les faldilles de la dona! Deu tenir por que li prenguen. Gracies á D' u al meu costat no ha vist mals exemples. Si aneu als vostres quefers, dexantla lliure de fer ço que l' hi sèmbre de son temps:—Filla, jo no sé com t' ho miras: si fos de tu 'l vigilaria. ¿Qui ho sap ahont va? A mi 'm crema la sanch veure uns homens tant confiats. Ja te sórt que ets filla meva é no li donarás la paga que mereix. Si estalvieu pera la vellesa:—¡Pobre filleta meva! sempre ho havia dit jo que feya cara d' avaro.—Si l' hi doneu tots los gustos:—Encara me 'ls tindré de ficar á casa. Aquell gastar no te aturador. ¡Quina desgracia haberla casada ab aquest tarambana!

Si pensa alcú que aço es estremat, fassa la prova. Al cap d' un mes de casat ja 'm donará noves.

Tornant á la seba, no crech que n' hi haje cap de més estranya. L' home que més fa 'l valent hi cau de grapes é fins aquells que en dinars é sa-raus parlaven ab totes més fredament é tranquila, quant l' hora de posarse 'l jou ells mateixs van ab lo cap acotat al devant de la dona que 'ls hi te de metre

Perque, quant ve aquest dia, 'l malhaurat no hi veu de cap ull. Les fembres l' hi fan un tot altre efecte que abans: l' hi apar que son més boniques, que lurs paraules son més dolces .. troba que un home sol es molt poca cosa, que res fa la vida amable com l' amor é que 'l bon ciudadá te de casarse al arriivar á certa etat. encara que no sia sino per alló que diuhen:—*Ja veurá; 'l món s' acabaria.* Que es una cavoria ben estranya.

E no vos fieu del concos, car lo perill crex ab l' etat. May es tan gran com quant l' home torna á esser criatura. Aquells qui més s' alaben d' haver-se escapat, ve un jorn que 's casan ab la cuynera, ab greu desconort de lurs nebots é nebodes

que ja tenian coll avall la copdiciada herencia. Car aquest aytals sempre tenen successió. Es lo premi de lur heroisme é la sola compensació que lurs desenganys alcansan. (Acabarà.)

CONFIDENCIA.

A UN AMICH.

Si á la voreta del mar
un jorn poguessis venir
per veure 'ls baixells crusar
y ab éxtassis contemplar
las gaviotas fugir;

si sota d' una enramada
poguessis del rosinyol
oblenir una cantada
ó admirar com la rosada
se evapora al sorti 'l sol;

si sentir en Barcelona
logressis ab atenció
un discurs... del Noy de Tona
ó deleitarte una estona
ab los cants del... *Y era bo;*

si vinguessis algun dia
á sopá á can Cap-de-Creus...
¡Ab quant plaher y alegría
allí te demanaria...
las quinze *pelas* que 'm deus!

J. LAMBERT.

TOROS.

ARAMBA Sr. Piera;
perméim que li
dongui l' enhora-
bona. Vosté s' ha
inagurat molt bè,
ab gran rumbo y
gastantse un dine-
ral avants de co-
mensá 'l negoci.

Aquella mitja
plassa restaurada,
ab columnas y ba-
ranas de ferro; la
sustitució dels sòs-
tres de fusta ab re-
voltons, l' ampli-

tut de las escalas, la limpiesa dels corredors,
l' abundancia de *gabinets de alivio* y altres re-
formas que han convertit un corralot inmundo
en un edifici decent y hasta elegant, demostren
que la nova empresa, lo primer que procura es
posarse bè ab lo públich, tractant als concurrents
com á personas.

Agreguém á tot aixó un servey esmerat, desde
'ls agutzils que vesteixen uniforme nou, copia
exacte del sigle XVII, fins á las mulas d' arrastre
ricament guarnidas y 'ls mossos de la plassa uni-
formats, que n' hi ha de tots colors, de vermells
com cardenals y de morats com bisbes.

(Entre paréntessis, al que rematava 'ls caballs
un vehí mèu va cridarli: —Eh, tú, bisbe Caixa! ..)

Donchs, sí, Sr. Piera, tot aixó fa que unint la
mèva veu á la del públich, que omplía la plassa
de gom á gom, li repeteixi la més cordial enhora-
bona... per las corridas que vindrán.

¿Y per la de diumenje?

Si per la de diumenje també. Los toros, prota-
gonistas del espectacle, eran valents y sapats com
á bons fills de Miura. Lo tercer y 'l quart van fer
estragos. ¡Ab quin brillo volcavan tronas y predi-
cadors!

Y á propòsit, los picadors van treballar á preu
fet: ab molta fuga y voluntat.

Si de alguna cosa va ressentirse la corrida, si-
guè de la inexperiencia d' Espartero. Es molt
jove encara y sis Miuras, com los de diumenje,
son massa carn per ell tot sol.

Minyó valent que aixó no pot negarse, s' acosta
á las banyas tot lo que pot: treballa sense por;
pero sense art. . . ¡sempre 'ls mateixos passes!..
No sab compondre 'l cap de la fiera, y 's tira á
matar tant fresch que sembla que diga:—«O ella
ó jo!»

No es encare un matador de *primo cartel-lo*;
pero si no tè cap desgracia (que me 'n dificulta)
arribará á serho.

En lo gremi, hi ha toreros de hivern y toreros
d' istiu; l' Espartero es un torero de primavera.

Vull dir qu' es un *pimpollo*, jove, fresch, y plé
de sanch y de cor.

Lo restant de la quadrilla va esforsarse en
cumplir

Alguns parells de banderillas van clavar-se ab fortuna: alguns *quites* van salvar als picadors que al caure quedaven en perill.

En aquest punt la lidia va oferir incidents més variats qu' en la sort de matar.

L' Artau va clavar dos parells *rigularets*, y no va poder fer lo salt del tamboret, porque 'ls toros no estaven per brometas gimnásticas.

Un feligrés salta á la plassa, empenyat en clavar un parell de pendatxos al sisè toro. Totas las advertencias per disuadirlo son inútils: vol lluir-se á tota costa... Y com l' autoritat no gosa saltar á l' arena per deternirlo, un mosso l' agafa y 'l tira al carreró, entregantlo á mans de municipals y guindillas

*que en vista de tal esceso
al punto le poneu preso.*

La presidencia confiada al Sr. Michel, acertada.

Sí, senyors, mal que 'ls pesi als *inteliquentes* que demanavan més picas pel tercer toro. ¡Sempre lo mateix! Picas, picas y més picas, fins que 'l toro queda aplomat é inútil p' l resto de la lidia.

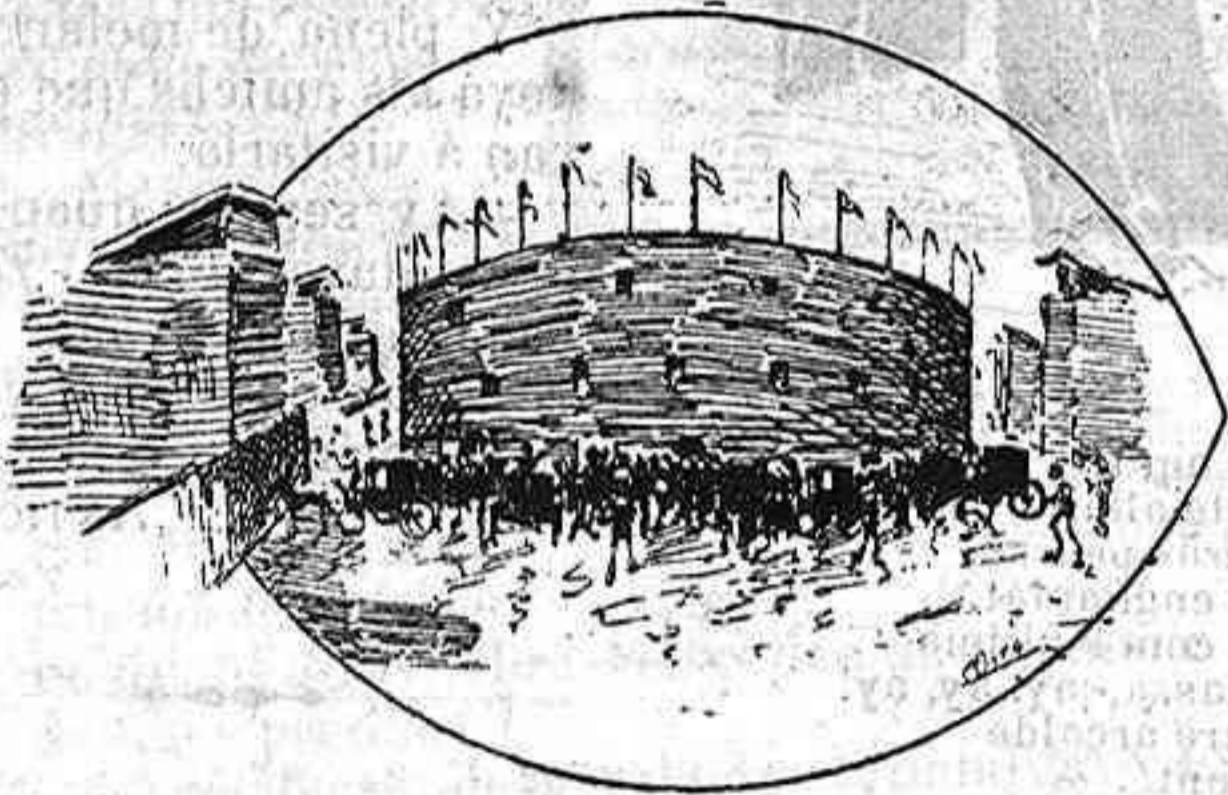
Los aficionats á la sanch y á la tripa poden assistir cada dia al escorxadó, y s' estolvian l' entrada.

Lo toro de gracia, era un fulano que s' havia fet mal bé y 'l públich va reixassarlo, sense tenir en compte que á toro regalat ..

Aixís, qu' entre unas cosas y otras la corrida va acabar sent ja molt fosch.

Será necessari que á més de fusters, areners y mossos de plassa, l' empresa crehi un cos de serenos, ab xusso, fanals y pitos.

Pitos pèls que ni á las tantas de la nit, perdonan lo toro de gracia.

Lo diumenje de Rams un neo s' alegrava de que no pogués ferse la corrida á causa de la pluja.

—Y la professó? va preguntarli un taurómaco

—Passo porque no hi haja professó ab tal que no hi haja corrida, va respondre 'l neo.

—Donchs mestre, insistí 'l taurómaco: per Pasqua tindréu corrida y vosaltres no tindréu professó.

Moraleja: Dèu Nostre Senyor que governa 'ls núvols y disposa de las tempestats, etc. etc.

Lo resto 'ls ho dirá
lo bisbe Catalá.

PEP BULLANGA.

LAS PRIMERAS PEDRAS.

De resultas d' aixó del progrés, cada dia 's veuhen cosas novas.

Avuy tothom té ideas propias, tothom se coa-liga, tothom se reuneix...

Hasta las primeras pedras.

Cóm y per quin conducto ho he sapigut, es cosa que no puch dils'ho; lo que 'ls asseguraré es que ho se de bona tinta

La reunió va tenir lloch l' altre día, ó millor dit l' altra nit, en un recó misteriós y salvatge, pèl istil de la Plassa de Catalunya.

N' hi havia una infinitat.

La del monument de Colon, que s' havia espavilat per sortir de sota aquella xameneya.

La del monument de 'n Güell; que 's va presentar feta una llástima.

La del monument de 'n Clavè, tota bruta y escrostonada.

La de la nova iglesia de Sta. Ana, qu' encara semblava com si sortís de la botiga.

La del Palacio de Justicia.

La de la fatxada de la Catedral.

Y deu ó dotze més, de menos categoria y menos representació.

L' objecte de la reunió 's deduheix perfectament de la lectura de la següent proposició que va presentar, si no estich mal informat, la primera pedra del monument de 'n Clavè:

«Demano á l' assamblea qu' estudihi la manera
»més rápida y executiva de evitar la colocació de
»més primeras pedras, en tan no estiguin deguda-
»ment aprofitadas las que s' han colocat fins
»avuy.»

Una verdadera protesta contra l' intrusionisme, ó més ben dit, contra la excessiva abundancia de primeras pedras, que ocasiona la baratura y 'l natural desmèrit del género.

La presidencia, desempenyada per la primera pedra del Palacio de Justicia, va declarar oberta la discussió sobre la proposició llegida.

Com es usual, l' autora va alsarse á defensarla.

L' assumpto era simpátich, y aviat va convence al auditori.

Unicament van alsarse dugas veus discordants.

Eran las primeras pedras de la fatxada de la Catedral y de la iglesia de Sta. Ana.

¡Sempre ha de ser aquesta faramalla!

La primera pedra de la fatxada de la Catedral va avisar qu' ella y la seva socia de Sta. Ana votarian en *cuantra*—¡ves quin modo d' enrahonar!—en *cuantra* de la proposició.

Obligada á explicar per qué, va descantellarse d' aquesta manera:

—A nosaltres dugas aquesta proposició 'ns perjudica, porque com sempre s' están colocant primeras pedras de la nostra familia, 'ns retrasaria bastant la realisació de las moltas obras que hi ha en projecte. Comprench que vosaltres us exclaméu, porque veyéu colocar moltas primeras pedras y no sentíu may á dir que s' acabi res; pero las nostras obras no s' entretenen may per falta de fondos, y per aquest cantó estém completament tranquilas.—

Sembla que moltas de las pedras no van entendre lo que volia dir aquesta *primera*; pero convensudas de que venint d' ella no podia ser gran cosa de bò, van determinar no ferne cap cas y acceptar la proposició presentada.

Com aixís va ferse per inmensa majoría.

Llavoras va venir la segona part.

¿De quina manera 's realisaria 'l plan de la assamblea?

Molt fàcilment: la primera pedra del Palacio de Justicia va trobá 'l medi.

Redactar una exposició plantejant l' assumpto ab tota franquesa, y enviar-la... á... á... á...

Aquí van ser las dificultats.

¿A qui 's pot enviar?

L' una deya á las Corts, l' altra proposava als mestres de casas, l' altra á la Reyna...

Per conciliar tots los parers, va nombrarse una comissió que ha de determinar á qui t' d' enviar-se la exposició citada.

Y quedant en reunir-se un' altre dia per veure la comissió qué pensa fer, la assamblea va dissoldres.

Mentres las primeras pedras tornavan á sos llochs respectius, van veure passar un bulto que 's balancejava ab una majestat bastant cómica.

Entre las primeras pedras hi va haver un moviment d' indignació, y algunas se van atrevir á cridar:

—¡Aquest t'è la culpa de tot! ¡aquest es lo cap de moti!—

Lo bulto era en Rius y Taulet.

Per cert que al véurel ab aquelles patilletas tant ridículas que ara porta, moltes primeras pedras van posarse á riure

MATÍAS BONAFÉ.

MONEDA DE L' HISTORIA.

Pirro, rey del Epiro, era un home extremadament ambiciós.

Un dia entre ell y un filosof del seu país, va entaularse 'l següent diálech:

—Vaig á promoure la guerra, deya 'l rey, y conquistaré la Grecia.

—¿Y després de conquistada? va preguntarli 'l filosof.

—Conquistaré l' Italia.

—¿Y després?

—Després l' Assia menor, la Persia y la India.

—¿Y després?

—Després tota la terra.

—¿Y després?

—Després reposaré y seré ditxós.

—Home, 'm sembla á mí que no val la pena de que 't dongas tanta molestia: figúrat que ja ho has conquistat tot; sigas ditxós y reposa.

Acaban de publicarse á París las *Memorias de*

UN HOME FELÍS.

L' un dia convit aquí, l' endemá banquete allá; recepcions, primeras pedras, y sempre, sempre enguantat.

Si de senmanas com l' última n' hi haguessin massa, ¡ay, ay, ay! lo que toca 'l nostre arcalde acabava... reventant.

la princesa de la Ligne, dama que visqué en lo sigle XVIII.

En las planas de aquest llibre s' hi llegeixen pormenors é incidents molt curiosos.

Un detall ingénuo:

«Quan era al colégi 'm costava moltíssim adormirme. Una *hermana* venia á ferme companyia y á fi d' entretenirme, comensava á explicarme cosas del cel.

—¿Sabéu qu' es lo Paradís? me deya. Una gran sala tota plena de diamants, rubís, esmeraldas y altras pedras preciosas. Lo Pare Etern séu en un trono, Jesucrist séu á la seva dreta; á la seva esquerra la Verge Santíssima; l' Esperit Sant está posat sobre las sevas espatllas, y 'ls sants, los angels y 'ls serafins, passen y tornan á passar...»

«Ho recordo com si fòs avuy: ab aquesta descripció del Cel me venia una son... pero una son més dolça...»

L' actrís Desclée, creadora del paper de *Frou-frou* estava molt mala.

Y plena de melancolia deya als amichs que anavan á visitarla:

—Ay senyor: quan representava *Frou-frou*, cada nit moria per viure: avuy en cambi visch per morir.

J. ANTICH.

PRINCIPAL.

VIVIR EN GRANDE, comedia en tres actes de don MIQUEL ECHEGARAY.—Se tracta de una familia que despilfarrat tontament la fortuna que va enviantli desde América l' amo de la casa, ocupat en la penosa explotació de unas minas. La mare es una vanitosa que quant més t'è més gasta; 'l noys' entrega á la vida desenfrenada, y únicament la filla, al llegir una carta de son pare que 's descriu per ells, sent lo roséch de la tristesa y de la melancolia.

Las fortas remesas que venen de América no bastan á satisfer las dilapidacions de la familia,

LOS GRRRRANS PLANS DEL ALCALDE.

que viu continuament en-trampada. Tot de un plegat, á lo millor de una festa, arriba un amich del amo de la casa, portant la trista nova de la mort de aquest. Mendoza, que aixís s'anomena, es un home franch y generós, y quan aquella familia está á punt de perdres, quan la noya Mercedes ignorant que un rich banquer que la pretén siga casat, se di-posa á entregar hi, la intervenció de Mendoza la salva de la deshonra, converteix al fill disolut en home de bé, obrint ab lo treball un camí á sas aspiracions y dona á compendre que 's casará ab Mercedes y será 'l timò que salvará y guiará 'l barco qu' estava á punt de naufragar.

Més val aixís, perque aquells infelissos no son dolents, sinó uns pobres extraviats, víctimas de las vanitats mundanas y en quant á la pobra Mercedes una nena de cor y de totes prendas.

L' acció está desenvolupada ab habilitat y un tipo de amich gorrero l' amenisa: l' insignificancia del argument está subsanada per medi d' escenas trassadas ab verdader coneixement del teatro. L' obra no interessa; pero satisfá. Alguns tochs de sentiment que realsan lo tipo de Mercedes y 'l desembrás ab que Mendoza 's desfá del banquer seductor, son sens dupte 'ls rasgos més atractius de aquesta producció, una de las més consideradas d' entre las moltes que ha escrit lo seu autor. En aquesta hi brilla un llenguatge apropiat y una versificació exenta generalment dels *ripis* que predominan en altras moltes comedias del se-nyor Echegaray.

Lo tipo de Mercedes s' adapta admirablement á las condicions de la Sra. Tubau, que fa gala de sentiment, molta veritat y expressió. Ningú com ella diu los versos, que adquireixen en sos llabis un relleu extraordinari. Las Sras. Alverá, Valero y Alvarez molt discretas: los Srs. Guerra y Peña están molt ajustats en sos respectius papers: lo

¡Ay infelís Barcelona!
T' han ben guarnit, tan mateix:
me sembla que d' aquest fardo
al fi te 'n veurás un feix.

Sr. Manso lluhiria més, de no enmascararse tant la cara y de no carregar massa 'l tipo que representa y 'ls senyors Amato y Mesa ajudan al hon conjunt.

En suma, una comedia moral, ques erá molt del gust de las mamás, del Diari de 'n Brusi, y de l' administració del Hospital de Santa Créu

Café de la Libertad.—Losainete que aixís se titula, original de D. Ricardo de la Vega, té un sens fi d' escenas cómicas y presenta numerosos tipos ben presos del natural, que coneixerá tot-hom que siga una mica práctic de Madrid.

Lo que 'n diríam *el lance de las dos pesetas*, qu' es en cert modo l' ánima de l' acció; l' esposa del pobre aspirant ab son etern ¡Ay mi madre! en los llabis, l' episodio de las xulas, la grosseria del

gallego, lo romanticisme de la mestressa de la casa y la santa paciencia del marit que á tota costa desitja justificar lo títol de *Café de la libertad* que porta l' establiment, son elements sobrants per promoure las riallas del públich y entretenirlo per espay de tres quarts d' hora.

Aixís donchs es de creure que *Pepa la frescachona* haurá trobat un bon substitut ab lo *Café de la Libertad*.

Lo sainete ha sigut presentat ab esmero y executat ab verdadera xispa.

LICEO.

La primera representació de *La Gioconda* que vá efectuar-se 'l dilluns ha de considerarse com un ensaig general.

La Pasqua va veure's impossibilitada de cantar. ¡Mala Pasqua va passar la Pasqua! Pero també la va passar l' empresa Sustituída per la Treves, sense ni temps per ensajar, per forsa 'l conjunt havia de ressentirse del cambi. Just es consignar no obstant que la Treves va fer tot lo que podia.

Aixís y tot lo públich que omplia 'l teatro va

tenir ocasió de admirar y aplaudir á la Kupfer y de aplaudir y admirar á n' en Valero.

Totas las pessas en que van pendre part aquets artistes van excitar interés y algunas vegadas fins entussiasme, per exemple en l' acte quart, qu' es, com sab tothom lo més dramátich de la partitura.

Sense ser aquesta ópera la més apropiada á las facultats de 'n Laban, lo barítono catalá va ferse aplaudir ab justicia en la barcarola.

Ara, respecte al baix Beltrano, 'ls judicis del públich eran més reservats.

Los coros, salvo una petita etzegallada en l' acte primer, van cantar ab ajust y briosa entonació; y l' orquesta conduhida per la batuta del mestre Goula va fer primors

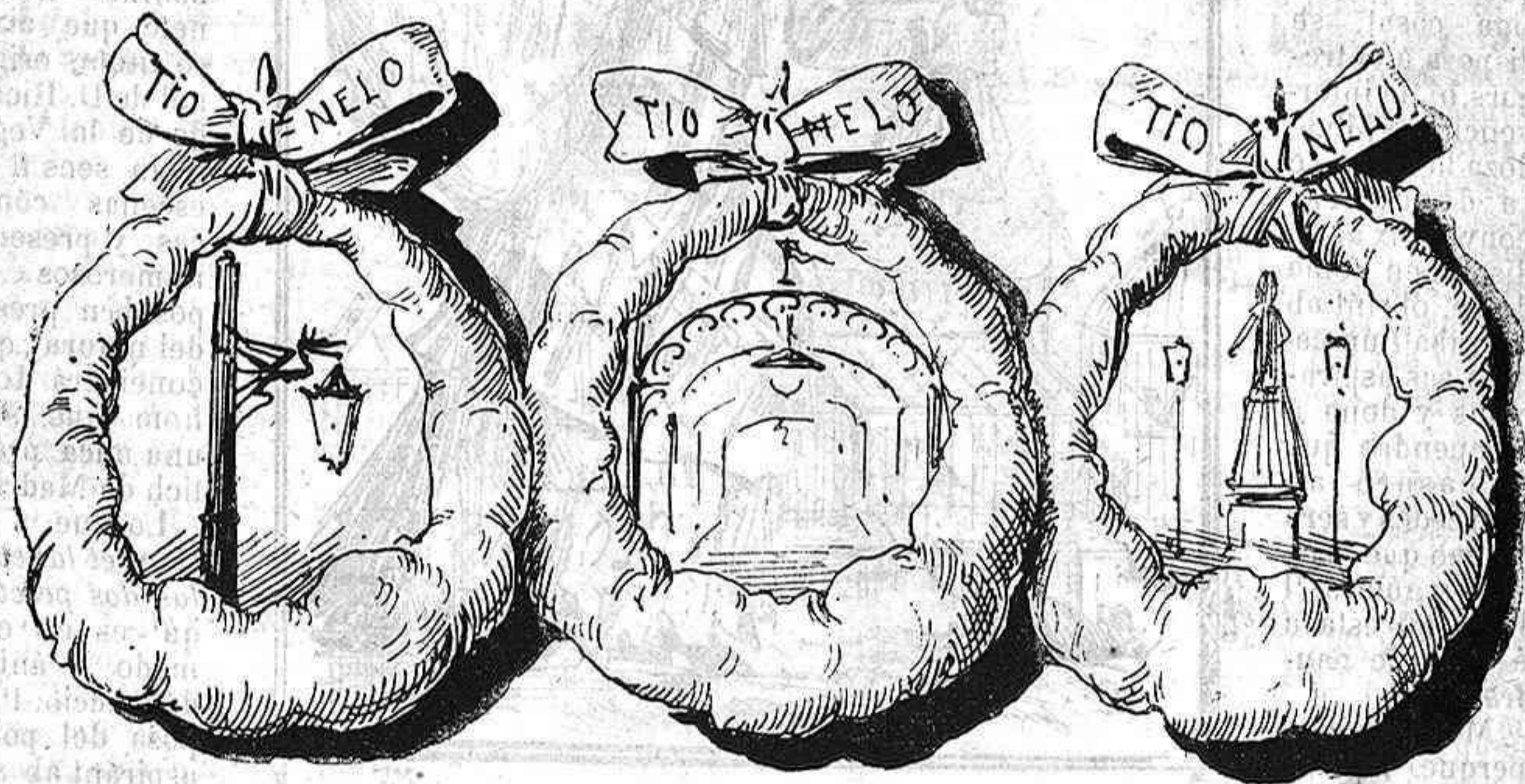
De la funció de dimecres, no puch dirlos sinó que *La Gioconda* va sortir inmensament millorada.

de salsa, ahont los músichs hi han abocat tots los ingredients imaginables per satisfacer lo paladar del públich: música flamenca, música francesa, música italiana: calesseras, passos dobles, marxas, una tempestat, un tros de la *Gran Duquesa*, reminiscencias de la *Aida*, recorts del *Ballo in maschera*... y entre mitj de tot, dugas pessas, las més gustosas de totas, un tango y unas coplas de cego que van alborotar.

Tot aixó desarrollat en una serie de quadros que no lluheixen molt per sas decoracions, algunas de las quals recordan las vistas panorámicas exposadas en los aparadors de cert óptich del carrer de Regomir. ¡Quán lluny están encare 'ls madrilenyos de acostarse á nostres excelents escenógrafos!

La plassa de Sant Antoni de Cadiz, ab los balcon plens de gent pintada: aquella bomba que atravessa l' escena enfilada en un cordill y la

PROJECTES D' ARREGLO DE LA RAMBLA.

Aquí están arreglats los projectes presentats.

Y ara qu' hem parlat dels artistes, parlém de la *claque* ó més bèn dit, de la *ex claque*.

En vista de que 'ls *alabarderos*, encarregats de aplaudir, ho feyan sense tó ni só. l' empresa va llicenciarlos. Perdut l' empleo, han buscat revenja, presentantse al teatro á tall de *reventadors*.

Lo públich que protestava avants contra 'ls seus aplausos, protesta ara contra sas manifestacions de desagrado. Si eran aquells intempestius, intempestivas son també las últimas.

Está vist, hi ha infelissos que no serveixen per res, ni per aplaudir, ni per xiular.

L' empresa ha obrat molt santament prescindint de uns auxiliars tant ineptes. Lo millor alabardero es lo públich que paga. En materia de aplausos succeheix lo contrari qu' en totas las altras mercancias: los aplausos que valen més son los que 's donan de franch.

NOVEDATS.

CADIZ.—Epissodi nacional, original de *Javier de Burgos* ab música dels mestres *Chueca* y *Valverde*.

Figürinse una obra sense argument, ó millor dit un plat sense carn, compost excludivament

vista general de Cadiz, ab los barquets de cartró que 's bellugan á istil de figuretas de rellotje, es de lo més ignocent que s' ha presentat may sobre l' escena.

Res dirém tampoch del contrasantit de fer figurar una companyia de catalans en lo *desfile* del acte primer. ¡Y quins catalans!

M's que de primers del sigle, semblan procedents del batalló del Xich de la Barraqueta.

Pero ¡que s' hi ha de fer! Aixís se conquistan los aplausos del públich. ¡Es tant bon xicot, quan se pren las cosas ab agrado!

De totas maneras l' obra ha tingut éxit, qu' en lo teatro no tot lo bó se salva, ni tot lo dolent s' ensorra.

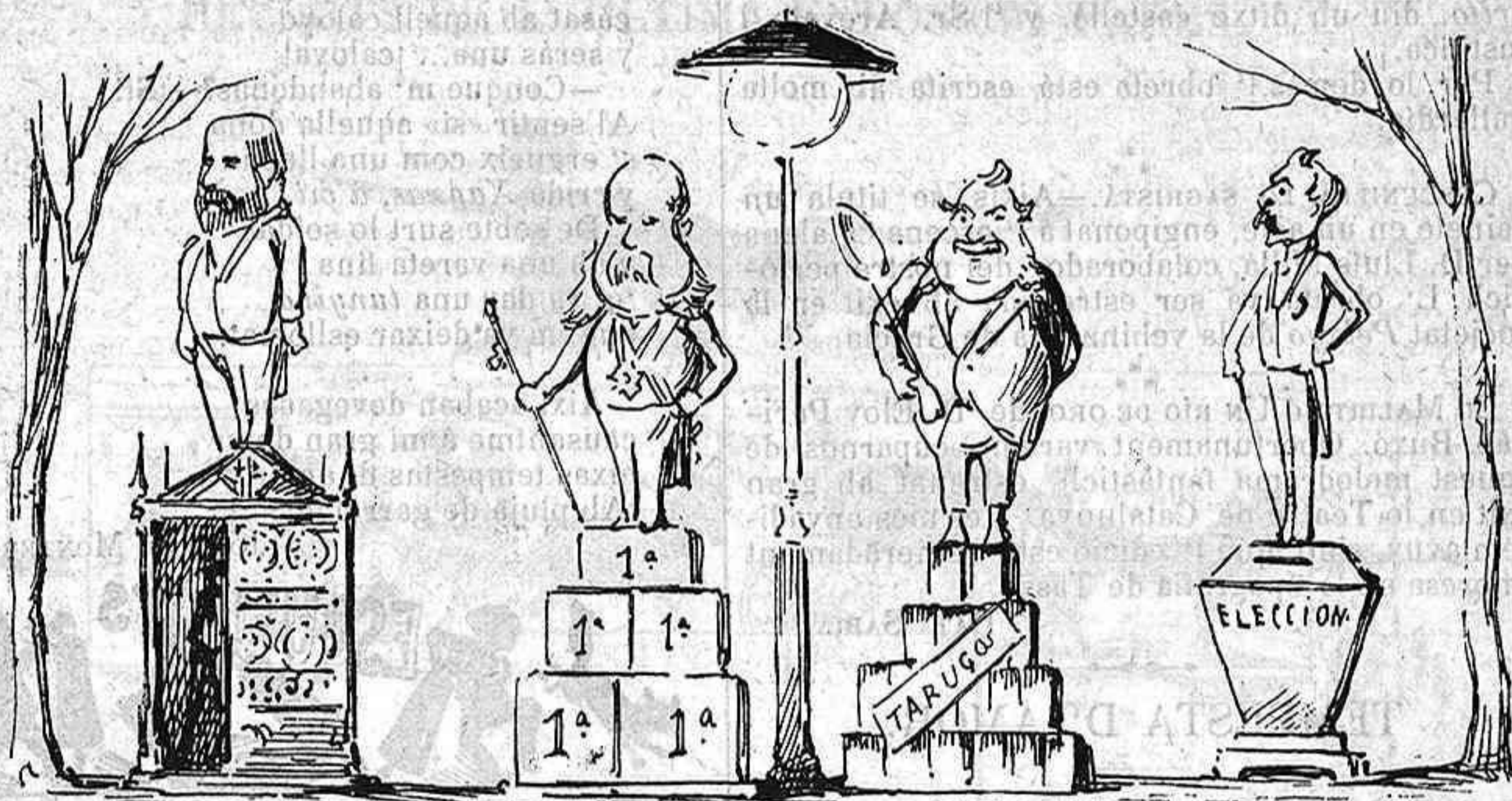
En l' execució van sobressortir la Sra. Delgado y 'ls Srs. Tormo é Hidalgo.

EL FIGON DE LAS DESDICHAS, es una sarsuela que resulta exacta pèl contrasantit que s' observa entre la lletra y la música.

La lletra es molt xistosa y la música, carregada de pretensions, se resset de falta de originalitat.

L' obreta, no obstant, ha sigut bèn rebuda, me-

PROJECTES D' ARREGLO DE LA RAMBLA.

Aquest, tal com lo doném nosaltres lo presentém.

reixent ser repetida l' única pesa de conjunt que conté

NOTICIAS.

Dilluns funció á benefici del laboriós actor del *Teatro Romea* D. Lluís Muns. ab la tragedia en tres actes y en vers de D. F. Ubach y Vinyeta, fa'temps no representada, titolada *Almodis*. Item més quatre pessas per l' *Estudiantina martinense*, baix la direcció de D. J. Llenas y la comedia del senyor Isern *¡Qui será l' avi!*

La funció no pot ser més escullida, y sent tantas las simpatías del publich pel beneficiat. bè podém augurar un ple á hessá lo proxim dilluns en lo mencionat *Teatro de Romea*.

Próximament visitarà Barcelona una notabili.

tat extranjera, Mr. Coqueliid, una de las glorias més legitimas del *Teatro Francés*

Segons tinch entés, donarà quatre representacions en lo *Teatro Principal*.

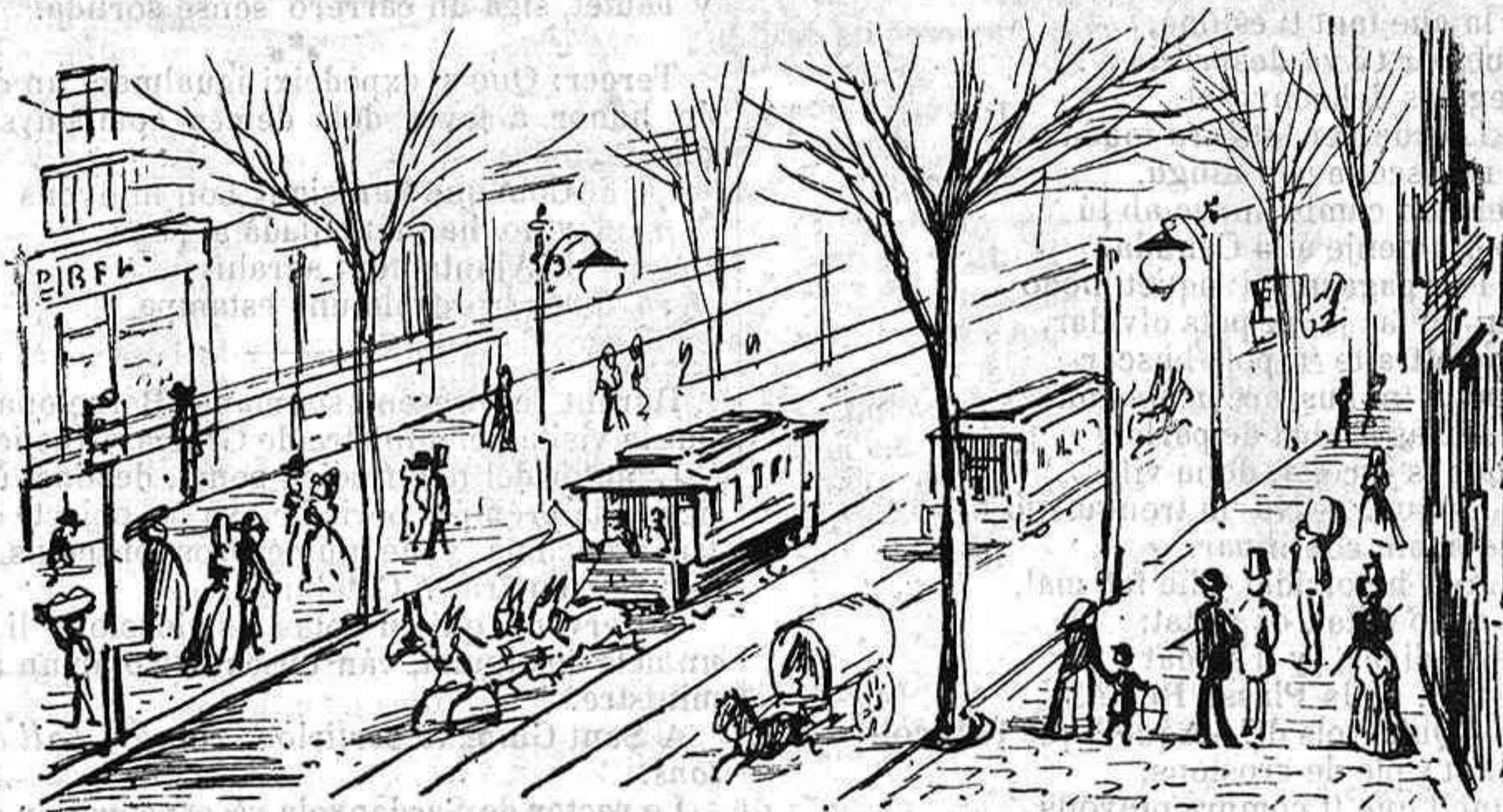
Lo qual tinch l' honor de participarho als lectors de L' ESQUELLA, á fi de que comensin á limpiar los gemelos.

N. N. N.

LLIBRES.

EL LIBRO DE LA TRAMONTANA, per D. EDUARDO DE ARÉVALO — Aixís se titula un folleto de 48 planas, esmeradament imprés, en lo qual son autor fa gala de gran imaginació poética. Las ráfagas

PROJECTES D' ARREGLO DE LA RAMBLA.

Aquest, parlant seriament, sería 'l més convenient.

de la tramontana l'entusiasman fins á un extrém inconmensurable. *Sobre gustos no hay nada escrito*, diu un ditxo castellá, y 'l Sr. Arévalo 'l justifica.

Per lo demès l'obreta está escrita ab molta gallardia.

CUSCUNILLA LO SAGRISTÁ.—Aixís se titula un sainete en un acte, engiponat á l'escena catalana per D. Lluís Millá, colaborador del nostre periódich. L'obreta va ser estrenada ab éxit en la societat *Pelayo* de la vehina vila de Gracia.

EL MALDITO Ó UN RÍO DE ORO, de D. Eloy Perillán Buxó. Oportunament varem ocuparnos de aquest melodrama fantástich, estrenat ab gran éxit en lo Teatro de Catalunya. Res més anyadirém avuy, sinó que l'edició está esmeradament impresa en la tipografia de Tasso.

RATA SABIA.

TEMPESTA D' AMOR.

Es de nit; som en un bosch,
estém ella y jo sentats
hi ha vert pèts quatre costats
y, (qu' estrany!), es bastant fosch.

Un rengle d' arbres nos tapa,
los grills cantan ab anhel,
y mirantnos desde 'l cel
la lluna aguanta la capa.

En actitud molt estètica
allí estém tranquils los dos,
es dir tranquils. jo gelós
y ella es'á airada y frenética.

A ella la mata 'l furor
y á n' á mí la pena 'm mata,
y ara veurán com esclata
una tempesta d' amor.

Ella: — «¡Traidor, vil, falsari,
perjur, ingrát, inhumá.....
(No 'm va dir més perquè va
agotá 'l vocabulari.)

T' he donat cita á 'n aquí
perque 'm diguis aviat
si es que ton cor ha olvidat
á la que t' estima així.

Y si ha olvidat ton cor fret
á la que tant t' estimá,
que per tú va despreciá
regalos del senyoret.

La que per tots era muda
y no escoltava á ningú,
pero en cambi anava ab tú
lo diumenje á la Canuda.

Per pagarme d' aquet modo
qu' ho fas ja 'm pots olvidar,
una altra te 'n pots buscar
que ja 'm buscare *acomodo*.»

— Has acabat de parlar?
donchs escolta, dona vil,
—Es que...—No 'm trenquis lo fil
y deixam continuar.

Jo t' he olvidat y he fet mal,
jo t' he faltat, es vritat;
pero, digas, ¿y 'l soldat
aquell, de la Plassa Real?

—Quín vols dí?—Aquell que tè 'l coll
inflat y ple de crostons,
aquell que 't compra pinyons
quan vos pasejeu pe'l moll.

Tú ab ell estás molt confoya
y desprecias mon apoyo,
cásat ab aquell caloyo
y serás una... ¡caloya!

—Conque m' abandonas?—¡Sí!
Al sentir «sí» aquella dona
s' ergueix com una lleona
y crida *Xanxas, á mí*.

De sobte surt lo soldat
y ab una vareta fina
'm va dar una *tunyina*
que 'm va deixar esllomat.

Així acaban devegadas
causantme á mi gran dolor
eixas tempestas d' amor....
¡Ab pluja de garrotadas..!

JOAQUIM MONTERO.

En lo número passat ab tot y parlar extensament de la solemne entrada del solemne arcalde, no varem tenir ocasió de parlar dels bolados ab que vá obsequiarlo pródiga y solemnement la corporació municipal que presideix.

Entre aquests se 'n contan dos de monumentals, dignes de la persona á qui anavan dedicats. Don Ignasi anava trayentlos de la paperina. Contemplemos.

Primer: Qu' en testimoni de gratitut siga nombrat don Francisco de Paula ciutadá benemérit, expedintseli 'l corresponent diploma, y que ademès se grabi 'l seu nom en lo Saló del Consistori nou.

Al véureli 'l nom *grabat*
exclamará Barcelona:

—Vès qui ho havia de dir;
lo Saló tè la *terola*.

Segon: Que la primera vía de reforma que necessiti nom, porti 'l del Sr. Rius y Taulet.

No hi tinch cap inconvenient.
Ab tal que la vía que porti 'l nom del Sr. Rius y Taulet, siga un carreró sense sortida.

Tercer: Que s' expedeixi igualment un diploma de honor á favor dels demès companys de comissió.

Com que han sigut bon minyons
y no han fet enfadá al papa.
l' Ajuntament agrahit
los hi regala una estampa.

Durant la present senmana Barcelona ha rebut la visita del ministre de Gracia y Justicia.

L' autor del nou Códich penal, destinat á crucificar á la premsa periódica vá ser objecte de moltes atencions y de numerosos obsequis, desde que vá penetrar á Catalunya.

A Cervera, qu' en totes las eleccions li donan un acte de diputat, ván obsequiarlo ab un ápat de ministre.

A Sant Guim vá sortirlo á rebre 'l *ball de bastons*.

Lo rector de Sardanyola vá espetarli un discurs á boca de jarro.

RECORTS DE L' ÚLTIMA EXPOSICIÓ-PARÈS.

Lector, si un dia tens ganas
de gastar bè uns quants dinès
ves á fé una visiteta
à la Exposició-Parès.

—«Suposo, vá dir, que 'l Sr. Ministre representa las bonas relacions de l' Estat ab l' Iglesia »

—«Si no fos aixís, vá respondre l' ex-cómich de Burgos, ja no seria ministre »

En aquest moment la locomotora vá llansar al espay un xiulet esgarriós.

Un cop á Barcelona vá hospedarse en lo Palacio episcopal.

No es gens tonto 'l ministre.

Taula per taula, la del bisbe.

Y en efecte: á pesar de ser dissapte, día de peix y de dejuni rigorós, tinch entés que á cal bisbe hi havia menjar de peix y menjar de carn á gust del consumidor.

Y ara no s' escandalisin, qu' en aquella santa casa junt al pecat hi ha sempre la penitencia.

Per remediari la falta de menjar de carn, y á fi d' impedir que fassa mal á l' animeta, existeix una purga espiritual: la confessió.

Ja la tenim armada.

Sense que se sábiga encare quin plano de fatxada será en definitiva l' adoptat, s' han inaugurat ja las obras de la Séu, ab discursos y un *Te-Deum*.

De totas maneres se procedirá, sense consultar en res ni per res, á l' Academia de Bellas Arts de Barcelona, ni á la Comissió de Monuments històrichs, ni á l' Associació d' Arquitectos de Catalunya, ni al Ajuntament de la Ciutat, que tè representació en la Junta d' Obras, ni á la Diputació provincial que també hi tè representació, ni á la redacció de la *Renaixensa*, ni al Sr. Roca y Farreras, ni á mí, que al casarme temps endarrera vaig pagar la corresponent pesseta y sis al cordoner del carrer de la Corribia.

¡Vaya una desatenció!

Ni que 's tractés de la Catedral del carrer de la Lleona!

Casi junt ab en Rius y Taulet, que á més dels projectes coneguts, porta la promesa de que se 'ns entregarán alguns quadros del museo de Madrid, han arribat á Barcelona alguns periódichs, com *La Epoca* y *La Regencia*, queixantse amargament de que 'l govern siga tant rumbós ab las provincias.

Bè es veritat que 'ls quadros del Museo son adquirits ab fondos de la nació; pero la nació espanyola en punt á quadros es Madrid, y qui 'ls vulga veure que hi vaja.

¡Sempre lo mateix!

He dit que qui vulga veure 'ls quadros de la nació que se 'n vaja á Madrid y he dit mal.

Perque ab tot y 'l viatge no veurá sinó 'ls que li ensenyin, ja que una gran part d' ells, per no cabre en lo local, están depositats en lo subterrani del Museo, no sé si á disposició de las ratas.

Pero jo ja ho veig, nosaltres no som més que uns pobres provincians, y las ratas del Museo, son *nada menos* que ¡ratas madrilenyas!

Diu lo *Barcelonés*:

«Ahir tarde cridava l' atenció dels devots concurrents á la Catedral dos canonjes que reyan á riatladas, sent inútils tots los esforços que feyan per aguantarse 'l riure.»

Una pregunta:

¿Se trobava en aquells moments en la Catedral lo benemérit D. Francisco de Paula?

En aquest cas comprench que 'ls canonjes no poguessen aguantarse 'l riure.

¡Fá una fila ab las patillas retalladas!

Han sigut nombrats académichs *correspondientes* de la Academia de Sant Fernando lo bisbe de Barcelona y D. Manuel Girona.

Pero ¿son arquitectos, pintors, escultors ó siquiera mestres de casas ó pica-pedrers?

Fuji, home, no miri tant prim.

Es aquest un mal endémich propi del poble espanyol:

—Escolti ¿sab f' un bunyol?

Donchs ja es bó per académich.

Alejandro Dumas, al ocuparse en l' Institut de Fransa de las obras de Victor Hugo, va vertir alguns conceptes desfavorables al carácter del immortal poeta.

Un escriptor francés, August Vacquerie, va trobar ab motiu de aixó una frasse felís:

—¿Cóm es possible que Dumas comprega á Victor Hugo? ¿Cóm es posible que un poeta gran com lo mon, pugui ser jutjat ab rectitut per un escriptor gran com lo *demi-monde*?

Segons alguns periódichs de Madrid lo dia del dijous sant la taula de *petitori* de una certa iglesia, va veures honrada ab la presencia de una *horissontal* molt coneguda.

La Magdalena impenitent, imitant á las senyoras que solen ocupar aquellas taulas, va enviar targetas á sos numerosos parroquians, dihentlos: «Fulana de tal, demana tal dia, de tal á tal hora, en tal iglesia.

Ja 's coneix que pèl dijous sant Jesucrist es mort.

¡Poden ferse tantas cosas en semblant diada!

¿No vaig dirho jo?

Dintre de un mes se contarà á Barcelona una dotzena de *Cumberlands*.

No han passat quinze días y ja excedeixen del número fixat.

Un que ha fet sos brillants experiments en lo Saló de contratacions de la Llotja.

Un altre que ha causat l' admiració dels bolistas en lo Cassino mercantil.

Un altre, germá del conegut escriptor Sr. Rahola, que va verificarlos ab éxit extraordinari en l' *Ateneo barcelonés*.

Y quinze ó setze més que no cito per no ferme pesat.

L' inglés ha quedat derrotat en tota la línea.

Ja se sab: per fer la guerra als inglesos, los catalans.

Un rich naviero s' ha fet construhir una casa suntuosa, qual fatxada ha adornat ab una estatua de Alonso Elcano.

Unas donas del poble s' aturan á contemplar l' imatge.

—¿Quí es aquest sant? pregunta l' una.

—No es cap sant, respon l' altra: es lo retrato del amo de la casa quan era pirata.

(Rigurosament històrich.)

OBRAS DE VENTA EN LA LIBRERÍA LOPEZ

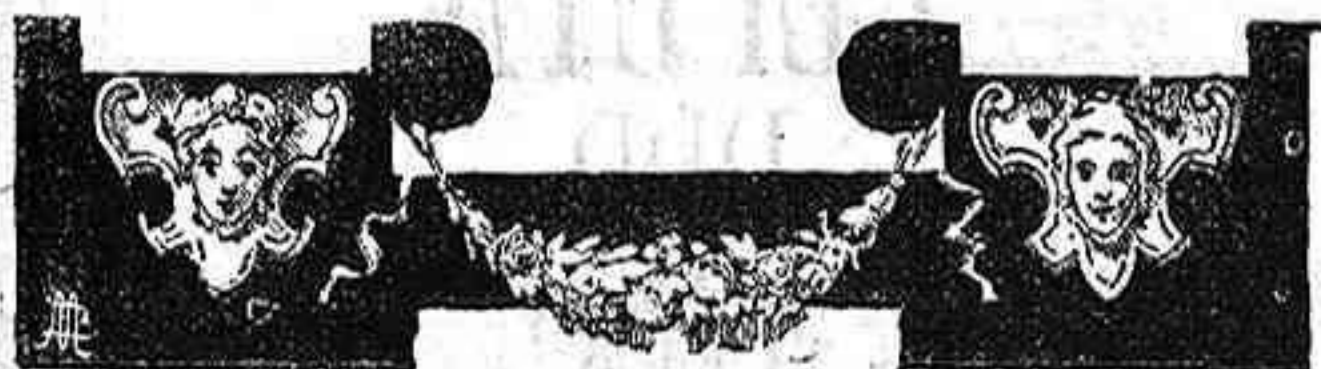
Rambla del Centro, 20, BARCELONA

Colección de bonitos tomos en 8.º, de unas 200 páginas, ilustrados con grabados.

1 peseta 25 céntimos cada tomo.

- BENOIST (H.)**—Los Grandes Fenómenos de la Naturaleza.
CAZIN (A.)—Las Fuerzas Físicas.
DE LA BLANCHÈRE (H.)—La Inteligencia de los Peces.
DEPPING (G.)—La Fuerza y la Destreza del Hombre.
GIRARD (M.)—Las Metamorfosis de los Insectos.
GARNIER.—El hierro.
GUILLEMIN (A.)—La Luna.
 — El Sol.
 — El Sonido.
HUGES (W.)—Mi Casa.
JANER (F.)—Los Fantasmas de la Imaginación.
KOÈMEN (E.)—Historia de un Pedazo de Carbon.
LAURENCIN (P.)—La Chispa Eléctrica.
 — La Lluvia y el Buen Tiempo.
LOCKERT (E.)—El Vapor y sus Maravillas.
MACÉ (J.)—La Vida de un Tallo de Yerba.
MAZON.—Los globos y los viajes aéreos.
MARCY (E.)—La Hidráulica.
MAGNY (J.)—Historia de un Pedazo de Vidrio.
MENAULT (E.)—La Inteligencia de las Aves y de los Mamíferos.
MEUNIER (V.)—Las Grandes Cacerías.
 — Las Grandes Pescas.
MORENO FUENTES.—El Genio de las Bellas Artes.
 — Habilidad de los astros.
NAVARRO (F.)—Curiosidades.
PAPILLON (F.)—Historia de un Rayo de Sol.
PIZZETTA (J.)—Los Secretos de la Playa.
 — Historia de un Pliego de Papel.
 — El Mundo antes del Diluvio.
RIBOT Y MARCH.—Los Medios de Destrucción.
ROGER (A.)—Viaje por Debajo de las Olas.
 — Los Mónstruos Invisibles.
ROUSEAU (L.)—Las Habitaciones Maravillosas (dos tomos).
SIMONIN (L.)—El Mundo Subterráneo.
SOULEL (L.)—El fondo del Océano.
VILLAIN (H.)—Historia de un Grano de Sal.
 — Los Misterios de una Bujía.

EPISODIOS DE LA REVOLUCION ESPAÑOLA
LOS MARTIRES DEL PRESIDIO

NOVELA ORIGINAL

DE

VIGENTE MORENO DE LA TEJERA

1 tomo en 8.º, á Ptas. 1.

EL FANGO DEL BOUDOIR

DOBLE ADULTERIO

Novela social por R. VEGA ARMENTERO, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3.

ANÁLISIS DEL JUEGO DE AJEDREZ

POR

A. D. FILIDOR

con una nueva anotación compendiada y láminas en las cuales está figurada la situación del juego para las llamadas y conclusión de partidas. Edición aumentada con un *Tratado de estratagemas*, 1 tomo en 8.º tela, Ptas. 5'50.

EL TRESILLO

Tratado que resuelve todas las dudas, dirime las controversias y abarca la infinidad de lances que comunmente se presentan en este juego. Sistema simplificado, con sus reglas fijas y leyes penales, por PEDRO DE G. VECIANA, última edición, Ptas. 1.

TRATADO COMPLETO

DEL JUEGO DE DAMAS

POR

ENRIQUE MOYA Y PEREZ

1 tomo en 8.º, Ptas. 2.

NOVEDADES

**LA NOVELA DE UN JÓVEN POBRE
LA CONDESITA**

POR

Octavio Feuillet

1 tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

JAVIER DE MONTEPIN

CUATRO MUJERES

1 tomo en 8.º, Ptas. 2.

LA CASA DE SALUD DE HAUTEUIL

1 tomo en 8.º, Ptas. 2.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgen rebaixas.

A un jove que busca acomodar, li recomanan á una senyoreta.

—La Lluisa, li dihen, es una noya guapa y sobre tot mol ben educada... molt instruhida... posseheix tres llenguas.

—¡Tres! exclama

—Sí, noy, sí, tres llenguas.

—Bah... bah... deixemho corre...

—¿Y aixó?

—Si en certs moments, ab una llengua no més una dona arriba á ferse insoportable, calculéu que succehir'a ab tres... Está dit: no fa per casa.

Entre dos personas distretas.

—¡Abur, amigo!

—¡Ah! Adiós... Pero ¿creuria que no recordo qui pot ser?..

—Home... fes memoria... Varem coneixe'ns á Valencia.

—¿A Valencia? No hi estat may.

—Jo tampoch.

En temps de l' esclavitut dels negres, havia arribat á Cuba, per ferse cárrech de una herencia. El nebot del amo de un poderós ingeni.

Educat en las ideas modernas, predominants á Europa, crida al majoral del ingeni, qu' era un negre emancipat, molt inclinat per cert als medis de rigor, y li digué qu' en lo succesiu s' abstingués de fer us del látigo

Lo majoral negre mirantse'l asombrat, li digué:

—Ay mi amo, que sin el látigo no sacaremos ná... Se lo dice á su mersé uno que también ha sido negro.

Un individuo ha convidat á esmorsar á un seu amich

Als postres, se presenta un criat portant una botella de ví cuberta de pols y trenyinas, senyal evident de sa respectable edat.

Després que se l' han begut, diu l' amo de la casa:

—Aquesta botella tè més de quinze anys.

—Vols dir?

—Sí, home si n' estich segur... quinze anys més que menos

—Donchs mira, per l' edat que té sabs qu' es molt petita?

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª — *Mi-ra-da.*
2. ID. 2.ª — *Tu-de-la.*
3. SINONIMIA. — *Vista*
4. ANAGRAMA. — *Sila-Isla.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH. — *Gobernat.*

6. ROMBO.—

M
N A P
N A R R O
M A R C E L O
P R E M I
O L I
O

7. GEROGLÍFICH.— *Qui no té un sis, té un as.*

XARADAS.

I.

La simpática *Dos-tres* rebé del seu promés Moya una rica y *total* joya valorada en molts dinés.

Y fou tanta sa alegría que *hu-quart* de un accident va serne ja 'l mateix dia, y en lo llit de la agonía va sufrir horriblement.

NOY DE CAPRITXO.

II.

—¿Ahont anéu senyora Quima?

—A buscar *total*. Ramona, puig lo compró molt *segona* encar que 'l pago un xich *prima*.

J. M.^o BERNIS.

ANAGRAMA.

—Miri senyora *Total* un *tot* que vareig comprar molt gran.

—¿Quan li va costar?

—Ay filleta, un dineral.

SERAPI GUITARRA.

ACENTÍGRAFO

De *tot* qu' en ma casa está en Joan, sembla un *total*, puig com diu bé D' Pasqual no fa més que badallá.

ROMÁ ESPINAT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
- 1 7 2 3 5 7.—Utensili de cuyna.
- 1 3 2 5 7.—Un aliment.
- 7 2 2 3.—Utensili de cuyna
- 5 7 4.—Carrer de Barcelona.
- 5 7.—Nota musical.
- 6.—Una vocal.

A. RUBERT.

TRENCA-CLOSCAS.

LA CANAL SOBRA.

Formar ab aquestas lletras lo títol de un drama catalá.

S. V. Y G.

CONVERSA.

—Ola Joan, ¿ahont vas?

—A veure si 'l méu principal ha marxat á Malgrat.

—Jo penso que sí, perque 'l Sr. Vila no va á...

—¿Ahont?

—Búscho que jo mateix ho he dit.

UN VILAFRANQUÍ.

GEROGLÍFICH.

PEPETA

DDD

ÁP

TITA

JON GLOY GOT.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.